

КОРИСНИЧКО УПУТСТВО **за порез на добит предузећа**

С обзиром да се ближи рок за предају пореске пријаве за порез на добит предузећа, упознаћемо вас са најосновнијим елементима у вези са предајом те пореске пријаве.

Како би сте сагледали сва ваша права и обавезе, упућујемо вас на следеће законске прописе:

- Закон о порезу на добит предузећа («Сл. гласник РС», бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04 – у даљем тексту: **Закон**);
- Закон о пореском поступку и пореској администрацији («Сл. гласник РС» бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04 и 61/05 у даљем тексту ЗПППА);
- Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа («Сл. гласник РС», бр. 139/04 - у даљем тексту Правилник о пореском билансу);
- Правилник о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације)- обвезнике пореза на добит предузећа, («Сл. гласник РС», бр. 19/05 и 15/06);
- Правилник о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит предузећа («Сл. гласник РС», бр. 139/04, 18/05 и 15/06);
- Правилник о начину исказивања прихода и расхода ради утврђивања добити коју стална пословна јединица нерезидентног обвезника оствари на територији Републике Србије («Сл. гласник РС», бр. 38/01);
- Правилник о улагањима из области културе која се признају као расход («Сл. гласник РС», бр. 9/02);
- Правилник о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе («Сл. гласник РС», бр. 116/04);
- Закон о рачуноводству и ревизији («Сл. лист СРЈ», бр. 71/02 и 55/04);
- Правилник о начину припреме, састављања и подношења завршних рачуна корисника буџетских средстава, организација обавезног социјалног осигурања и буџетских фондова Републике и локалних власти («Сл.гласник РС», број 12/04, 11/05, 17/05 и 11/06);
- Правилник о обрасцима и садржини позиција у обрасцима финансијских извештаја за предузећа, задруге и предузетнике (Сл.гласник РС, бр. 75/04, 11/05 и 14/05);

Ко утврђује пореску обавезу?

Порески орган неће доносити решење о висини пореске обавезе, већ је порески обвезник дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву у којој је обрачуната коначна обавеза пореза на добит предузећа и месечна аконтациона обавеза пореза (самоопорезивање).

Ако обвезник пореза не поднесе пореску пријаву или ако се у поступку пореске контроле утврди да је пореска пријава непотпуна, да садржи нетачне податке или да постоје други недостаци и неправилности од значаја за утврђивање пореске обавезе, пореску обавезу за порески период, односно

месечну аконтацију за текућу годину, утврђује Пореска управа на начин прописан чл. 54. ЗПППА (члан 69. Закона).

У случају остваривања добити обвезника над којима је отворен поступак стечаја или ликвидације, висину пореске обавезе утврђује надлежни порески орган решењем у року од 30 дана од дана пријема пореске пријаве. Ови обвезници су дужни да Пореској управи доставе пореску пријаву и порески биланс:

- 1) у року од 15 дана од дана отварања поступка стечаја, односно ликвидације и
- 2) у року од 15 дана од достављања решења о окончању поступка ликвидације.

Период за који се утврђује основица одговара стварном трајању поступка ликвидације, али не може бити дужи од једне године. Уколико се поступак пренесе у наредну годину, обвезник саставља и порески биланс са стањем на дан 31.12. текуће године, који се подноси у року од 10 дана од дана истека рока прописаног за подношење финансијских извештаја.

Ко је порески обвезник пореза на добит предузећа?

Порески обвезник пореза на добит предузећа је предузеће организовано у једном од следећих облика:

- акционарско друштво;
- друштво са ограниченом одговорношћу;
- друштвено предузеће;
- јавно предузеће;
- ортачко друштво;
- командитно друштво

Обвезник пореза је и:

- задруга која остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду;
- банка и друге финансијске организације;
- друго правно лице које није организовано као предузеће или задруга (недобитна организација) ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду;

Порески обвезник је и **нерезидент** Републике ако је добит остварио пословањем преко сталне пословне јединице која се налази на територији Републике. Нерезидентни обвезник је правно лице које је основано и има седиште стварне управе и контроле ван територије Републике.

Шта чини пореску основицу?

Основица пореза на добит предузећа је опорезива добит.

Опорезива добит се утврђује у пореском билансу, усклађивањем добити обвезника која је исказана у билансу успеха, који је сачињен у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен Законом о порезу на добит предузећа.

Добит обвезника у току ликвидације се утврђује као позитивна разлика имовине обвезника са краја и са почетка ликвидационог поступка.

Колико износи пореска стопа?

Стопа пореза на добит предузећа је пропорционална и једнообразна и износи 10%.

Који је рок за подношење пореске пријаве?

Обвезници пореза на добит предузећа су дужни, да у року од 10 дана од дана истека рока прописаног за подношење финансијских извештаја, тј. до **10. марта текуће године** поднесу надлежној организационој јединици Пореске управе пореску пријаву, порески биланс, а ако је одобрено пореско консолидовање и консолидовани порески биланс. Пореским обвезницима којима је одобрено пореско консолидовање рок за предају пореске пријаве и пореског биланса продужује се за месец дана, те су тако у обавези да их предају до 10.4.2006. године.

Правна лица која састављају консолидоване финансијске извештаје дужна су да консолидоване извештаје за претходну годину доставе органу или другом правном лицу надлежном за вођење регистра бонитета правних лица у складу са законом, најкасније до датума истека три календарска месеца текуће године.

Новооснована правна лица, надлежној организационој јединици Пореске управе **подносе пореску пријаву у року од петнаест дана од дана уписа у регистар** надлежног органа, у којој ће дати процену прихода и расхода до краја прве пословне године, и износ месечне аконтације пореза на добит.

Који обрасци се подносе уз пореску пријаву (*Образац ПДП и ПДН*) и порески биланс (*Образац ПБ1, ПБН и ПБН1*)?

Уз пореску пријаву (*Образац ПДП и ПДН*) и порески биланс (*Образац ПБ1, ПБН и ПБН1*), надлежној организационој јединици Пореске управе, подноси се и:

- Образац Биланса успеха;
- Образац Биланса стања;
- Образац извештаја о новчаним токовима (подносе велика и средња предузећа у смислу Закона о рачуноводству и ревизији);*

* Одредбама чл. 63. став 2. Закона о порезу на добит предузећа прописано је да је обвезник дужан да надлежном пореском органу достави и биланс успеха, биланс стања, извештај о новчаним токовима, извештај о променама на капиталу, као и дугу документацију прописану истим Законом, а што није усаглашено са Законом о рачуноводству и ревизији, који у чл. 24. став 2. прописује да мала правна лица састављају биланс стања и биланс успеха.

- Образац извештаја о променама на капиталу (обавезу подношења имају велика и средња предузећа);

Уколико порески обвезник користи пореске подстицаје дужан је да достави и другу документацију прописану овим Законом, као:

- Образац ПК- порески кредит за улагања у основна средства, односно ПК-1- порески кредит за улагања у основна средства у одређене делатности;
- Образац ДПИ ако је извршено резервисање за инвестиционо одржавање;
- Обрачун и документацију о учешћу капитала страног лица у укупном капиталу;
- Обрачун капиталних добитака и губитака ако је продата стална имовина;
- Образац ОА обрачун амортизације сталних средстава;
- Обрачун трошкова и прихода по основу трансферних цена, ако је било трансакција међу повезаним лицима, сагласно чл. 59. Закона;
- Образац СУ ако је извршено улагање у складу са чланом 50а и 50б Закона;
- Образац СИ ако је имовина стечена спајањем, припајањем или поделом;
- Образац ДК ако је остварена добит од предмета концесије;
- Образац ОК у случају ограничења камате код дуга повезаном лицу;
- Образац ИПД – Изјава о порезу на добит предузећа на добит из које је исплаћена дивиденда и плаћеном порезу по одбитку на дивиденде;
- Образац ИПД 1 – Изјава о порезу на добит предузећа на добит из које је исплаћен удео у добити и плаћеном порезу по одбитку на удео у добити;
- Анекс обрасца ПБ 1- Обрачун пореског кредита;

Порески обвезници који су мењали седиште предузећа током 2005. године, ПДП/ПДН пријаву дужни су да поднесу надлежној организационој јединици Пореске управе према тренутном месту седишта.

Недобитне организације, обавезно подносе пореску пријаву на обрасцу ПДН уз коју предају обрасце пореског биланса ПБН односно ПБН1.

Сталне пословне јединице нерезидентних правних лица дужне су да поднесу порески биланс на обрасцу ПБПЈ, без обзира да ли имају исказану основицу пореза на добит.

Какве санкције могу да сносим уколико не испуним своју законску обавезу?

Законом о порезу на добит, члановима 112. и 113. прописане су казне у распону од 100.000 – 600.000 динара за правно лице и од 2.500 – 20.000 динара за одговорно лице у правном лицу као и могућност изрицања заштитне мере забране обављања одређених делатности у трајању од три месеца до једне године.

За пореске обвезнике који не поднесу пореску пријаву или је поднесу неблаговремено или се не одазову позиву Пореске управе, примењују се одредбе из чланова 177. и 179. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.